

CKB Nr. 26/1
1972 m. birželio 2 d.

Lietuvos KP CK Biuro 1972 m. gegužės 30 d.
posėdžio protokolo Nr.26, p.1 išrašas

Dėl politinio ir organizacinio darbe sustiprinimo ryšium su antivisuomeniniais pasireiškimais Kauno mieste

1972 m. gegužės 18-19 d. Kaune buvo antivisuomeninių ir nacionalistinių pasireiškimų. Neatsakingų asmenų, daugiausia iš jaunimo tarpo, grupės ryšium su R.Kalantos (teisminės psichiatrinės ekspertizės duomenimis, sirgo šizofrenija ir nusižudė, būdamas ligotas) savižudybe rinkoci toje vietoje, kur jis susidegino, miesto centre, trikdė viešąją tvarką. Pasinaudoję tuo, atskiri priešiška nusiteikę elementai bandė suteikti įvykiui politinę, antitarybinę kryptį: šūkalojo, platino lapelius, darė nacionalistinio turinio užrašus. Priimtų priemonių išdavoje tvarka buvo atkurta, piktavališki pažeidėjai suimti, dalis jų profilaktuota, kiti patraukti arba traukiami atsakomybėn.

Lietuvos KP CK Biuras yra tos nuomonės, jog partijos Kauno miesto komitetas pradžioje nepakankamai vertino tai, kad Kalantos susideginimo faktų gali pasinaudoti antivisuomeniniai elementai, ir ne viską padarė neigiamiems pasireiškimams išpėti. Miesto valstybės saugumo ir vidaus reikalų organai neturėjo pakankamai žinių apie chuliganaujančių ir priešiška nusiteikusių asmenų kėsnius pažeisti teisėtą tvarką. Dėl to nebuvo imtasi reikiamų priemonių jiems užkirsti kelią.

Reikia pabrėžti, kad Kaune darbininkai, inteligentija, studentai, didžiai pasipiktinę, reagavo ir pasmerkė chuliganiškus veiksmus, aktyviai dalyvavo įvedant visą tvarką; savo kolektyvuose jie dirbo vaisingai, ir iš esmės įprastas miesto gyvenimo ritmas vyko visiškai normaliai.

Kaune Tarybų valdžios metais įvykdyti didžiuliai pertvarkymai. Įgyvendinant istorinius TSKP XXIV suvažiavimo nutarimus, įtemptai dirbama, toliau vystant ekonomiką, mokslą, kultūrą, gerinant darbo žmonių komunistinį auklėjimą. Tačiau šie neigiami pasireiškimai rodo, kad Kauno miesto partinės organizacijos darbe yra esminių trūkumų.

Lietuvos KP CK atkreipdavo partijos Kauno miesto komiteto dėmesį į tai, kad reikia pagerinti ideologinį darbą, sustiprinti socialistinį teisėtumą ir teisėtumą. Tačiau, nepaisant to, miesto komitetas nepadarė visų reikiamų išvadų, nebuvo pakankamai reiklus partijos rajonų komitetams, miesto ir rajonų vykdomiesiems komitetams, kaip reikiant nesirūpino pagerinti partinių organizacijų, tarybinių organų, profsajungų ir komjaunimo organizacinį bei politinį darbą, taikstėsi su darbo žmonių ir ypač jaunimo auklėjimo trūkumais, vaikydamasis masinių renginių, silpnai telkdavo pastangas netarpiškam darbui darbo žmonių kolektyvuose, jų gyvenamojoje vietoje.

Partijos Kauno miesto komitetas, Lenino, Požėlos ir Panemunės rajonų komitetai nepakankamai skyrė dėmesio tam, kad darbo žmonėms, jaunimui būtų skiepijamas didelis idėjinis įsitikinimas, politinis tvirtumas, ne viską padarė, kad būtų pagerintas patriotinis ir internacionalinis, taip pat moralinis estetinis žmonių auklėjimas. Mieste dar silpnai buvo dirbamas kontrpropagandinis darbas, ne visuomet laiku ir principingai buvo duodamas reikiamas atkirtis prieš ideologinėms diversijoms, nacionalizmo, sionizmo pasireiškimams, konkretiems svetimų pažiūrų skleidėjams.

Tam tikras nusiramimas, nepakankamas praeities, miesto vystymo ypatybių vertinimas trukdė partijos miesto ir rajonų komitetams kritiškai analizuoti politinį auklėjamąjį darbą

vietose, sutelkti partinių organizacijų dėmesį į tai, kad būtų didinamas šio darbo veiksmingumas. Eilėje atvejų partijos miesto komitetas ir rajonų komitetai buvo nepakankamai reiklūs pirminėms partinėms organizacijoms, įmonių ir įstaigų, aukštųjų ir vidurinių mokyklų vadovams dėl moralinės politinės kolektyvų būklės.

Ideologinėje veikloje kartais nediferencijuotai buvo dirbama tarp įvairių gyventojų grupių, nebuvo reikiamos partinės įtakos kiekvienam žmogui. Ne visuomet buvo kreipiamas dėmesys į organizuojamų renginių politinį turinį. Partijos miesto komitetas, pirminės partinės organizacijos laiku nesiėmė priemonių tų asmenų, visų pirma jaunuolių, atžvilgiu, kurie buvo nedrausmingi, chuliganiškai elgėsi estradinių ansamblių koncertuose, tinklinio, bokso varžybose ir kituose renginiuose.

Partinė organizacija nepilnutinai panaudoja žmonių idėjiniam auklėjimui politinio mokymosi sistemą, paskaitinę propagandą, masinės informacijos priemones.

Rimtų trūkumų yra mokymo-auklėjimo darbe miesto mokyklose ir aukštosiose mokymo įstaigose, ypač bendrojo lavinimo mokyklose ir profesinėse technikos mokyklose. Atskirose mokymo įstaigose pedagogų kolektyvų vadovai, partinės ir visuomeninės organizacijos nepakankamai rūpinasi kuo daugiau panaudoti mokymo procesą ir užklasinį darbą komunistiniam moksleivių auklėjimui. Pamokose ir paskaitose kartais trūksta idėjinio politinio kryptingumo. Ryžtingai nekovoama prieš apolitiškumą, nihilizmą ir kitus negatyvius reiškinius. Dėl to, kad atskirose mokyklose nuosekliai nedirbamas darbas, skiepijant moksleiviams klasinį požiūrį, kai kurių moksleivių tarpe pasireiškė politiškai neteisingos, tarybinei visuomenei svetimos pažiūros ir nuotaikos. Partinės organizacijos, auklėdamos moksleivius ir studentus, mažai panaudoja plačias gamybinių kolektyvų poveikio tėvams galimybes, silpnai stiprina mokyklos ir šeimos ryšius. Neskiriamas dar reikiamas dėmesys tam, kad būtų pagerinti pedagogų kadrų, keliamas jų idėjinis politinis lygis.

Įmonių partinės, profsajunginės, komjaunimo organizacijos, vadovai dar silpnai rūpinasi auklėti dirbanti jaunimą, nepakankamai padeda jam kelti savo idėjinį, profesinį ir kultūros lygį, o kartais nejautriai ir abejingai žiūri į jų interesus ir poreikius.

Miesto partinė organizacija, tarybiniai organai nepakankamai skiria dėmesio turiningam darbo žmonių laisvalaikiui organizuoti, silpnai rūpinasi kultūros-švietimo įstaigų darbu. Partijos miesto komitetas ne visuomet yra principingai reiklus teatrų repertuaro ir koncertų programų idėjiniam kryptingumui.

Miesto partiniai, tarybiniai, administraciniai organai, profsajunginės, komjaunimo organizacijos silpnai nagrinėja ir šalina teisėtvarkos pažeidimų priežastis, nedaro reikiamos įtakos žmonėms, linkusiems pažeisti teisėtvarką, nesiima reikiamų priemonių demaskuoti ir užkirsti kelią antivisuomeniniams pasireiškimams, žalingai vadinamųjų "hipi" pamėgdžiotųjų įtakai, kurie išsiskiria savo iššaukiančia išore, pabrėžtu keliaklūpsčiavimu prieš Vakarus, siekimu dykaduoniauti, anarchinėmis nuotaikomis. Profilaktinės priemonės, kurių imamasi atskirų nesubrendusių arba priešišškai nusiteikusių žmonių atžvilgiu, dažnai buvo formalios, negalutinės, o buvusiems neigiamiems reiškiniams ne visuomet buvo duodamas principingas partinis įvertinimas.

Pažymėti Kaune miesto partinės organizacijos darbo trūkumai tuo ar kitu atveju būdingi ir eilės kitų miestų ir rajonų partinėms organizacijoms. Tai rodo pastaruoju metu buvę užrašai, antitarybinio turinio pasisakymai.

Lietuvos KP CK Biuras yra tos nuomonės, kad atskiri antivisuomeniniai pasireiškimai, žinoma, nepibūdina respublikos veido. Darbo žmonės visur su pasipiktinimu smerkia chuliganų išpuolį, rodo didelį politinį ir gamybinį aktyvumą. Pramonės, statybų, transporto įmonių, kolūkių ir tarybinių ūkių kolektyvai pasiaukojančiai dirba, vykdydami devintojo penkmečio užduotis. Kaimo darbo žmonės organizuotai atliko pavasario sėją

ir imasi priemonių toliau didinti žemės ūkio produkcijos gamybą. Su dideliu idėjinio politinio pakilimu vyksta politiniai masiniai ir kultūriniai renginiai, skirti TSRS įkūrimo penkiasdešimtmečiui. Tarybų Lietuvos liaudis yra begaliniai atsidavusi komunizmo reikalui, didžiajai Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungai, susitelkusi apie Komunistų partiją, visiškai pritaria ir remia jos vidaus ir užsienio politiką.

Lietuvos KP Centro Komitetas pastaraisiais metais priėmė eilę svarbių dokumentų toliau stiprinti ideologinį darbą, tobulinti komunistinį komjaunuolių ir jaunimo, studentų, mokinių, profesinių technikos mokyklų moksleivių auklėjimą, vystyti liaudies švietimą, stiprinti socialistinį teisėtumą, gerinti teisinį darbo žmonių auklėjimą. Tačiau daugelis partijos miestų ir rajonų komitetų, tarybinių organų, ministerijų ir žinybų silpnai organizuoja jų vykdymą vietose. Lietuvos KP CK Biuras, skyriai nepakankamai kontroliavo, kaip įgyvendinami priimti nutarimai.

Partijos miestų ir rajonų komitetų darbo žmonių ideologinio auklėjimo darbe dažnai trūksta kryptingumo ir konkretumo, kas mažina jo efektyvumą. Nepakankamai imamas priemonių anti-visuomeniniams pasireiškimams išpėti, šiame darbe silpnai telkiamos valstybinių organų, partinių, ūkinių ir visuomeninių organizacijų pastangos.

Nepakankamo lygio yra tarybinių organų, jų nuolatinių komisijų organizacinis ir auklėjamasis darbas. Šie organai dažnai apsiriboja vien tik bendrų klausimų svarstymu ir nesiima reikiamų priemonių užtikrinti pavyzdinę viešąją tvarką miestuose ir gyvenvietėse, kiekviename kolektyve, nepakankamai dirba individualų profilaktinį darbą su veltėdžiais, anksčiau teistais ir asmenimis, linkusiais pažeisti teisėtumą, mažai rūpinasi pagerinti kultūrinį masinį ir sporto darbą, organizuoti turiningą darbo žmonių, ypač vaikų ir paauglių laisvalaikį jų gyvenamojoje vietoje.

Respublikos administraciniai organai silpnai analizuoja vykstančius negatyvius procesus, ne visuomet žino reikalų padėtį, dėl to laiku negali įspėti teisėtvarkos pažeidimų. Jų informacija partiniams ir tarybiniams organams dažnai yra paviršutiniška, toli gražu ne visuomet joje yra gili teisėtvarkos pažeidimų analizė ir konkretūs pasiūlymai.

Švietimo ministerija, kaip ir anksčiau, nepakankamai giliai nagrinėja auklėjamąjį darbą bendrojo lavinimo mokyklose, nesiima reikiamų priemonių, kad, idėjiškai grūdinant moksleivius, efektyviau būtų panaudojamas visas mokymo procesas ir užklasinės priemonės. Ministerija nepakankamai žino padėtį atskiruose kolektyvuose, silpnai studijuoja, parenka ir auklėja pedagogų kadrus. Dėl to į pedagoginį darbą patenka atskiri asmenys su nacionalistinėmis ir antitarybinėmis pažiūromis. Nepakankamai reikli aukštųjų mokyklų vadovams ir dėstytojų kolektyvams dėl studentų politinio auklėjimo ir Aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerija. Valstybinis profesinio techninio mokymo komitetas lėtai šalina mokymo-auklėjimo darbo trūkumus profesinėse technikos mokyklose, nesiima reikiamų priemonių dėstytojų kadrams sustiprinti ir auklėti, moksleivių kultūrinėms buitinėms sąlygoms pagerinti.

Lietuvos LKJS Centre Komitetas ne visuomet yra reiklus komjaunimo miestų ir rajonų komitetams, komjaunimo organizacijoms dėl komjaunuolių, nesąjunginio jaunimo auklėjamojo darbo, kartais liberaliai žiūri, kai atskiri VLKJS narkai pažeidžia viešąją tvarką.

Respublikinė profesinių sąjungų Taryba nepakankamai vadovauja respublikiniams ir vietiniams profsąjungų komitetams, siekiant sustiprinti auklėjamąjį darbą kolektyvuose, kovoti prieš darbo drausmės, viešosios tvarkos pažeidėjus. Kai kurie profsąjungų komitetai vis dar blogai rūpinasi sudaryti normalias buitines sąlygas žmonėse, organizuoti turiningą darbo žmonių laisvalaikį.

Valstybinis televizijos ir radijo komitetas, respublikinė ir vietinė spauda ne visuomet skiria reikiamą dėmesį jaunimo darbo ir gyvenimo problemoms, jo komunistiniam auklėjimui.

Lietuvos KP CK Biuras nutaria:

1. Nurodyti partijos Kauno miesto komiteto biurui ir miesto komiteto pirmajam sekretoriui drg. K.Lengvinui į esamus rimtus trūkumus, vadovaujant miesto partinės organizacijos darbui.

Pavesti Lietuvos KP Kauno miesto komitetui giliai išanalizuoti buvusių antivisuomeninių ir atskirų nacionalistinių pasireiškimų priežastis, atidžiai ir konkrečiai išnagrinėti kiekvieną jų, duoti jiems principingą partinį įvertinimą, padaryti iš to visas reikiamas išvadas, visapusiškai sustiprinti organizacinį politinį darbą, puolamąją ideologinę kovą, imtis visų priemonių politiškai izoliuoti atskalūnus ir laiku įspėti bet kokius neigiamus ~~reiškinius~~ *partinius*.

Apie nuveiktą darbą pranešti Lietuvos KP Centro Komitetui iki 1973 metų sausio 1 dienos.

2. Partijos miestų ir rajonų komitetai turi geriau išaiškinti Kaune įvykusių viešosios tvarkos pažeidimų esmę, visapusiškai išnagrinėti kiekvieną antivisuomeninių arba nacionalistinių pasireiškimų mieste arba rajone atvejį, duoti jiems įvertinimą ir įgyvendinti reikiamas priemones jiems ateityje įspėti.

Partiniai organai ir ~~organizacijos~~ visuomet privalo gerai žinoti padėtį, žmones, jų nuotaikas, stiprinti drausmę ir organizuotumą, kelti komunistų, komjaunuolių, visų darbo žmonių budrumą.

Pareikalausti, kad partiniai komitetai iš esmės pagerintų organizacinį darbą ir kontrolę, padidintų asmeninę kadro atsakomybę už partinių nutarimų įgyvendinimą.

3. Įpareigoti Lietuvos KP miestų ir rajonų komitetus imtis efektyvių priemonių padidinti pirminių ir cechų partinių organizacijų, partinių grupių, ūkinių organų ir visuomeninių organizacijų vadovų vaidmenį ir atsakomybę už savo kolektyvų idėjinį politinį ir darbinį auklėjimą. Užtikrinti, kad būtų įgyvendinamas kiekvieno atsakomybės kolektyvui ir kolektyvo atsakomybės už kiekvieną principas. Pasiekti, kad pirminės partinės organizacijos, visi komunistai remtų ir panaudotų

viešąją nuomonę, skiepijant žmonėms geriausias moralines politines savybes, ugdant jų socialinį aktyvumą kovoje už komunizmą. Kompleksiškai įgyvendinti ūkines, organizacines ir auklėjamąsias priemones, siekti, kad visas ideologinis darbas būtų geriau koordinuojamas, kad jis būtų kryptingesnis, puolamojo pobūdžio ir efektyvesnis.

Žymiai pagerinti idėjinį teorinį kadrų ir aktyvo paruošimą, politinį ir ekonominį mokymąsi, užtikrinti, kad darbo žmonių politiniame auklėjime sistemingai dalyvautų visi vadovaujantys darbuotojai. Geriau derinti masinius renginius ir individualų darbą.

Siekti, kad kiekvienas komunistas aktyviai dalyvautų auklėjamajame darbe, savo asmeniniu elgesiu darbe, visuomenėje, šeimoje rodytų didelio idėjiškumo, darbštumo, nesitaikstymo su trūkumais, nepakantumo bet kuriems pasireiškimams, svetimiems mūsų ideologijai ir moralei, pavyzdį.

Komunistai turi atsiskaityti partinėms organizacijoms už savo vaikų pažangumą ir elgesį visuomenėje, partine linija atsakyti už jaunimo auklėjimą.

4. Partijos miestų ir rajonų komitetai, pirminės partinės organizacijos turi imtis priemonių geriau skiepyti darbo žmonėms, ypač jaunimui, marksistinę lenininę pasaulėžiūrą, didelį idėjinį įsitikinimą, klasinį požiūrį į visus visuomeninio gyvenimo reiškinius. Aktyviau aiškinti partijos ir tarybinės valstybės vidaus ir užsienio politiką, tikslus ir uždavinius, TSKP XXIV suvažiavimo nutarimus. Daugiau dėmesio skirti tam, kad būtų skiepijama komunistinė pažiūra į darbą, didinamas kūrybinis darbo žmonių aktyvumas, stiprinama sąmoninga drausmė ir organizuotumas. Visomis priemonėmis skiepyti žmonėms nesitaikstymą su mūsų visuomenei svetimomis pažiūromis ir poelgiais, sutelkti kolektyvų, visuomenės dėmesį į kovą su tokiais praeities atgyvenomis, kaip privačiasavininkiškos nuotaikos, gobšumas, girtavimas, piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi, chuliganizmas ir kiti šlykštūs reiškiniai.

Suaktyvinti ateistinį darbą tarp gyventojų. Vengti gryno administravimo, nuolat organizuoti antireliginę propagandą, rodyti reakcinės dvasininkijos esmę, jos ryšius su ideologinėmis imperializmo diversijomis.

5. Įpareigoti Lietuvos KP miestų ir rajonų komitetus, partines, tarybines, visuomenines organizacijas dar labiau sustiprinti gyventojų internacionalinį auklėjimą. Atkakliai formuoti darbo žmonių sąmonę TSRS tautų draugystės, tarybinio patriotizmo ir socialistinio internacionalizmo idėjomis, skiepyti taurius pasididžiavimo savo daugianacionaline tarybine Tėvyne, jos laimėjimais, progresyvių nacionalinių tradicijų gerbimo jausmus.

Ryžtingai ir principingai pasisakyti prieš bet kurios nacionalizmo, šovinizmo ir sionizmo pasireiškimus. Kiekvienas toks pasireiškimas turi būti tučtuojau vertinamas ir smerkiamas atitinkamuose kolektyvuose arba visuomeninėse organizacijose, atskleidžiant ir šalinant priešišką socialistinei santvarkai reiškinių priežastis ir šaltinius. Atsižvelgiant į buržuazinės propagandos, klastingus reakcinės emigracijos kėsnius, kurie yra nukreipti prieš TSRS tautų vienybę ir draugystę, aktyviau dirbti nuolatinį puolimąjį kontrpropagandinį darbą, demaskuoti imperializmo ideologų suktybes ir šmeižtus, atskleisti tarybinio gyvenimo būdo pranašumus, mūsų tikrovę.

Visos rengiamos priemonės, ruošiantis TSRS įkūrimo penkiasdešimtmečiui, turi padėti respublikos gyventojams labiau suprasti lenininės nacionalinės politikos esmę, tarpnacionalinių santykių tolesnio vystymo ir tobulinimo, tarpusavio ryšių ir nacionalinių kultūrų turtinimo, nacionalinių kalbų ir rusų kalbos, kaip tarpnacionalinio bendravimo ir bendradarbiavimo priemonės, vystymo, tarybinių tautų tarpusavio ryšių ir susitelkimo kelius. Ypač atkreipti dėmesį į tai, kad būtų aiškinamas lenininis TSKP XXIV suvažiavimo kursas, kuris numatė dideles ekonominio ir socialinio politinio šalies vystymo, darbo žmonių gerovės kėlimo, Tarybų Sąjungos nacijų ir tautybių klestėjimo ir laipsniško suartėjimo perspektyvas.

6. Įpareigoti valstybinius Lietuvos TSR Ministrų Tarybos televizijos ir radijo (drg. J. Januitis), spaudos (drg. F. Biliauskas), kinematografijos (drg. V. Baniulis) komitetus, Kultūros ministeriją (drg. L. Šepetys), "Žinijos" draugiją (drg. V. Niunka), laikraščių ir žurnalų redakcijas, kūrybines sąjungas, kitas respublikines, ideologines įstaigas ir žinybas visokeriopai padėti komunistiškai auklėti gyventojus, įtvirtinti žmonių sąmonėje marksistinę lenininę ideologiją. Reikia nuolat didinti reklumą už idėjinį spausdinamos medžiagos, radijo ir televizijos laidų, žodinių pasisakymų ir kultūros-švietimo renginių turinį. Pasiiekti, kad kiekvienas ideologinio fronto darbuotojas aktyviai dalyvautų komunistiškai auklėjant darbo žmones, atkakliai kovotų prieš svetimos mums ideologijos, buržuazinės visuomenės papročių ir skonio žalingos įtakos prasisiskverbimą.

Itin svarbus kūrybinių sąjungų ir teatrų vadovybės, partinių organizacijų uždavinys sustiprinti idėjinį politinį darbą tarp rašytojų, kompozitorių, dailininkų, aktorių, ypač jaunosios kartos. Sutelkti visų kūrybinių darbuotojų pastangas tam, kad iš marksistinės lenininės metodologijos pozicijų būtų sukurti kūriniai, atspindintys mūsų tikrovę, demaskuojantys miesčionišką gyvenimo būdą, buržuazinį individualizmą ir egoizmą.

Sustiprinti kūrybinės inteligentijos ryšius su darbo žmonių kolektyvais, siekiant kad ji giliau suvoktų socialistinę tikrovę ir darbo žmogus daugiau priartėtų prie meno pasaulio, kaip vienos iš itin svarbių ideologinio poveikio priemonių. Kultūros ministerija turi būti reiklesnė teatrų repertuaro ir koncertinių muzikinių ir saviveiklos kolektyvų programų idėjiniam kryptingumui, geriau kontroliuoti Kauno miesto kultūros įstaigų darbą ir padėti joms.

7. Mokyklų partinės organizacijos ir vadovai turi visapusiškai tobulinti mokymo-auklėjimo procesą, apginkluoti moksleivius giliomis ir tvirtomis žiniomis, skiepyti jiems komunistinius įsitikinimus, ryžtingumą aktyviai kovoti už Komunistų partijos idealus. Auklėti moksleivius komunistinės moralės

principų, pilietinės pareigos, atsakomybės už savo poelgius ir veiksmus, elgesio taisyklių laikymosi dvasia.

Aukštųjų mokyklų partinės organizacijos turi ypač atkreipti dėmesį į rektoratų ir dekanatų, mokslo tarybų, katedrų komjaunimo organizacijų vaidmenį padidinant studentų idėjinio politinio auklėjimo darbe. Visokeriopai gerinti jų darbinį auklėjimą, stiprinti ryšius su gamybiniais kolektyvais. Plėsti vadovaujančių partinių, tarybinių, komjaunimo darbuotojų bendravimą su studentais, plačiau informuoti juos apie politinius šalies vidaus ir užsienio įvykius, apie eininius komunistinės statybos uždavinius.

Visose mokyklose paruošti ir įgyvendinti idėjinio politinio auklėjimo planus visam mokymosi laikotarpiui, atkreipti ypatingą dėmesį į individualų darbą klasėse, grupėse, kursuose. Aktyviau vystyti mokyklų su lietuvių, rusų ir lenkų dėstomomis kalbomis moksleivių bendravimą.

Aukštųjų mokyklų visuomeninių mokslų katedros turi aktyviau padėti geriau paruošti būsimuosius specialistus. Didinti idėjinį teorinį visuomeninių mokslų paskaitų ir seminarinių užsiėmimų lygį aukštesiose mokyklose, humanitarinių disciplinų dėstymą bendrojo lavinimo mokyklose, technikumuose, profesinėse technikos mokyklose.

Pagerinti kokybinę pedagogų kadro sudėtį, geriau organizuoti tarp jų idėjinį politinį darbą. Ypatingą dėmesį atkreipti į tai, kad humanitarinių disciplinų dėstytojais dirbtų žmonės, sugebantys marksistinės lenininės metodologijos pagrindu, iš klasinių pozicijų vertinti istorinį procesą, kultūrinį palikimą, šiuolaikinį visuomenės vystymąsi.

Partijos miestų ir rajonų komitetai turi padidinti mokyklų pirminių partinių organizacijų vaidmenį, sprendžiant mokymo-auklėjimo proceso, užklasinio darbo, idėjinio politinio pedagogų grūdinimo ir jų atsakomybės didinimo už moksleivių ir studentų mokymą ir auklėjimą uždavinius.

Partiniai komitetai turi numatyti ir įgyvendinti priemonės sustiprinti darbą su moksleiviais ir studentais vasaros atostogų metu gyvenamojoje vietoje. Aktyviau įtraukti juos į

darbą dalyvauti kultūriniuose, sporto renginiuose ir vietinių komjaunimo organizacijų gyvenime. Lietuvos LKJS CK, ministerijos ir žinybos turi geriau panaudoti vasaros darbo ir poilsio stovyklas, užtikrinti, turiningą studentų ir moksleivių laisvalaikį.

Švietimo ministerija (drg. M.Gedvilas), Aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerija (drg. H.Zabulis), Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Valstybinis profesinio techninio mokymo komitetas (drg. A.Dziska) turi padidinti reiklumą mokyklų vadovams už mokymo-auklėjimo ir politinį darbą mokyklose, specialiose vidurinėse mokymo įstaigose ir aukštesiose mokyklose. Padidinti ministerijų ir komiteto kolegijų atsakomybę už mokymo įstaigų darbą, teisingą kadro parinkimą, paskirstymą ir auklėjimą.

8. Užtikrinti, kad nenukrypstamai būtų vykdomi Lietuvos KP CK nutarimai dėl teisinio darbo žmonių auklėjimo pagerinimo ir socialistinio teisėtumo sustiprinimo, imtis neatidėliotinų ir konkrečių priemonių teisėtvarkos pažeidimams įspėti kiekviename mieste, rajone, kolektyve. Ypatinę dėmesį skirti kovai su asmenimis, linkusiais į teisės pažeidimus, pagerinti individualų darbą su anksčiau teistaisiais, sudaryti nepakantumo atmosferą veltėdžiams ir kitiems antivisūomeniniams elementams.

Siekti, kad laisvanoriškose liaudies draugovėse daugiau dirbtų komunistų, komjaunuolių, ir visokeriopai suaktyvinti šių draugovių darbą, užtikrinti, kad draugininkai darbiai ir vieningai dirbtų su milicijos organais. Partijos miestų ir rajonų komitetai turi geriau vadovauti štabų ir draugovių darbui.

Organizuojant ir pravedant masinius renginius, tame tarpe ir poilsio vakarus, įmonių, ūkių, mokyklų, įstaigų ir organizacijų vadovai privalo dėmėtis organizuojamų renginių turiniu, būti atsakingi už pavyzdinę viešąją tvarką.

9. Administraciniai organai privalo imtis ryžtingesnių priemonių užkirsti kelią teisės pažeidimams, nuodugniau nagrinėti ir analizuoti neigatyvius procesus tarp atskirų žmonių ir

gyventojų grupių, geriau atskleisti ir užkirsti kelią antvisuomeniniams ir priešiškiems pasireiškimams. Vidaus reikalų ministerija, Valstybės saugumo komitetas, prokuratūros ir teisingumo organai privalo sumaniai derinti administracinio poveikio priemones su aiškinamuoju profilaktiniu darbu, stiprinti glaudžius ryšius su dirbančiųjų kolektyvais ir visuomene. Pagerinti partinių ir tarybinių organų informaciją, siekti, kad ji būtų savalaikė, išsami, kad joje ne tik būtų fiksuojami įvykiai, bet ir atsispindėtų sąlygos ir galintys juos sukelti reiškiniai, ir kartu būtų pateikiami reikiami konkretūs pasiūlymai.

Lietuvos KP miestų ir rajonų komitetai turi geriau vadovauti administraciniais organais, padidinti jų pirminių partinių organizacijų vaidmenį, veiksmingiau spręsti kadro parinkimo ir auklėjimo klausimus, užtikrinti, kad jie pavyzdingai laikytųsi socialistinio teisėtumo.

10. Įpareigoti respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumą, Ministrų Tarybą imtis papildomų priemonių pagerinti vietinių tarybų, jų nuolatinių komisijų darbą, stiprinant socialistinį teisėtumą, įvedant pavyzdingą viešąją tvarką miestuose, rajonuose ir gyvenvietėse.

Vietinių tarybų vykdomieji komitetai privalo žymiai pagerinti kultūros-švietimo įstaigų ir sporto organizacijų darbą, užtikrinti turiningą darbo žmonių laisvalaikį, pagerinti darbą nepilnamečių tarpe jų gyvenamojoje vietoje. Aktyviau išaiškinti žmones, vengiančius visuomenei naudingo darbo, asmenis, linkusius į viešosios tvarkos pažeidimus, ir imtis kiekvieno iš jų atžvilgiu atitinkamų priemonių, kurios neleistų jiems padaryti antivisuomeninius poelgius. Kovoiant už viešąją tvarką, labiau pasitelkti vietinių tarybų deputatus, aktyvą.

Respublikos ministerijos ir žinybos turi daugiau dėmesio skirti tam, kad kolektyvuose būtų pagerintas auklėjimo darbas, didinti vadovų vaidmenį ir atsakomybę už moralinę politinę padėtį įmonėse, ūkiuose, įstaigose ir organizacijose.

Ministrai, kolegijų nariai ir kiti vadovaujantys aparatu darbuotojai turi dažniau būti vietose, asmeniškai dalyvauti, įgyvendinant auklėjamojo darbo pagerinimo kolektyvuose priemones, sistemingai daryti darbo žmonėms politinius pranešimus.

Lietuvos TSR Ministrų Taryba turi apsvarstyti klausimą dėl priemonių toliau plėsti Kauno miesto ūkį, gerinti darbo žmonių buities ir kultūros sąlygas. Respublikos ministerijos ir žinybos turi daugiau dėmesio skirti Kauno miesto pavaldžioms organizacijoms ir teikti joms visokeriopą paramą.

11. Respublikinė Profesinių Sąjungų Taryba (drg. K. Mackevičius) ir profsąjungų komitetai privalo užtikrinti, kad visos profsąjunginės organizacijos atkakliai kovotų prieš bet kokius antivisuomeninius pasireiškimus ir praeities atgyvenas žmonių sąmonėje ir poelgiuose, už nenukrypstantą socialistinės darbo drausmės ir komunistinės moralės normų laikymąsi. Kiekvienas pažeidėjas turi laiku gauti visuomenės įvertinimą ir turi būti griežtai pasmerktas. Plačiau panaudoti auklėjamajame darbe darbininkų susirinkimus, gamybinius pasitarimus, gamyklų ir vietos profsąjungų komitetų posėdžius.

Visur reikiamai rūpintis gerinti darbo ir buities sąlygas, organizuoti miesto ir kaimo darbo žmonių kultūringą ir sveiką poilsį, griežtai kontroliuoti, kaip laikomasi darbo įstatymų, darbo apsaugos, technikos saugumo taisyklių ir normų.

12. Įpareigoti Lietuvos LKJS CK (drg. V. Morkūnas), komjaunimo miestų ir rajonų komitetus sutelkti dėmesį į tai, kad būtų gerinamas jaunimo idėjinis politinis auklėjimas. Tolydžio kovoti prieš apolitiškumą, nihilizmą, pasyvumą, buržuazinių papročių mėgdžiojimą, amoralių poelgių pasireiškimus. Siekti, kad kiekvienas komjaunuolis rodytų visam jaunimui politinio brandumo, visuomeninio aktyvumo, atsakingos pažiūros į darbą, mokymąsi ir gyvenimą pavyzdį.

13. Priimti dėmesin respublikos prokuratūros, Valstybės saugumo komiteto ir Lietuvos TSR Vidaus reikalų ministerijos pranešimą, kad ryšium su šių metų gegužės mėnesį buvusiais antivisuomeniniais pasireiškimais iškeltos baudžiamosios bylos ir vedamas tardymas.

Įpareigoti Valstybės saugumo komitetą prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos (drg. J. Petkevičius), respublikos prokuratūrą (drg. A. Kairelis), Vidaus reikalų ministeriją (drg. J. Mikalauskas), Teisingumo ministeriją (drg. A. Randakevičius) ir Lietuvos TSR Aukščiausiąją teisimą (drg. A. Likas) nuodugniai išnagrinėti įvykusių teisės pažeidimų priežastis ir motyvus, išaiškinti, koku mastu jie turėjo organizuotą pobūdį, kaltus patraukti griežton atsakomybėn ir pateikti Lietuvos KP Centro Komitetui pasiūlymus sustiprinti teisėtvarką respublikoje ir užkirsti kelią panašioms reiškiniams ateityje.

Lietuvos KP Centro Komiteto Biuras ragina Lietuvos KP miestų, rajonų komitetus, visas pirmines partines organizacijas žymiai pagerinti organizacinį ir ideologinį darbą kiekviena kolektive, visokeriopai didinti politinį ir gamybinių darbo žmonių aktyvumą, nenuilstamai kovoti dėl istorinių TSKP XXIV suvažiavimo nutarimų įgyvendinimo, deramai, naujais laimėjimais sutikti visaliaudinę šventę – Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos įkūrimo pusės amžiaus jubiliejų.

Lietuvos KP CK sekretorius

Nertė: J. Isaravičiūtė

Pasiųsta:

250ar.-682